

İnsanın kıymetinin, Sanat-ı Rabbaniyeye göre ve âyine-i Samedaniye itibariyle olması konularını açabilir misiniz?

"... İnsanın kıymeti, o sanat-ı Rabbâniyeye göre olur ve âyine-i Samedâniye itibarıyladır. O halde, şu ehemmiyetsiz olan insan, şu itibarla bütün mahlukat üstünde bir muhatab-ı ilâhî ve cennete layık bir misafir-i Rabbânî olur."(1)

İnsan ahsen-i takvimde yaratılmış en büyük en mükemmel sanat-ı Rabbanidir. Güneş yapmak da Allah'ın büyük bir sanatıdır, deniz yapmak, orman yapmak, ova yapmak da ilahi birer sanattırlar.

Bu sanat eserlerinde canlılar cansızlardan daha üstün derecededirler. Canlılar içerisinde de Allah'ın en mükemmel şekilde terbiye ederek kendine muhatap etme derecesine çırakdığı, kendini ona kelamıyla tanıttığı, emir ve yasaklarda bulunduğu ve cennete namzet kıldığı varlık insandır. **Yani insanın değeri kendi yaptığı sanat eserlerinde değil, kendisinin bir ilahi sanat eseri olmasındadır.**

Gözlük yapmak insan sanatı, göz yapmak ise Allah'ı bir sanatıdır. Ve bu sanat eseri **Samed** ismine aynadır. Yani insan gözü güneşe muhtaçtır. Onun bu ihtiyacı ilahi rahmet tarafından görülmekte ve insana büyük bir şeref kazandırmaktadır. Aynı şekilde kulak yapmak da hava yapmak da Allah sanatıdır. Kulak işitmek için seslere muhtaç olmasıyla **Samed** ismine ayna olur. Kısacası, insan bütün bir kâinata muhtaç olmakla **Samed** ismine diğer mahlukattan çok daha ileri derecede ayna olmaktadır.

Üstadımız insan kalbinin **Samed** ismine ayna olduğunu beyan ediyor. İnsanın bedeni bütün bir kâinata muhtaç olmakla **Samed** ismine ayna olduğu gibi, insan kalbi iman ve marifetle tatmin olması cihiteyle çok daha ileri bir **Samed** aynasıdır. İşte insanın asıl kıymeti de **Samed** aynası olarak yaratılan kalbini imanla nurlandırması cihetiyledir.

1) bk. [Sözler, Yirmi Üçüncü Söz, Birinci Mebhas.](#)